

Univerzita Hradec Králové Pedagogická fakulta

Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové

Hodnocení diplomové práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Bc. Maixnerová Kateřina

Název práce: Příprava na samostatný život v rámci dětského domova rodinného typu

Vedoucí práce: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.

Téma práce je velmi aktuální, souvisí především s praxí studovaného oboru, v odborné literatuře je mu věnována pozornost především v textech metodického zaměření. Vědeckovýzkumný problém práce se zaměřuje na proces osamostatňování v rámci dětského domova rodinného typu. „*Cílem práce je s oporou o odbornou literaturu popsat a analyzovat efektivitu přípravy na samostatný život v rámci dětského domova rodinného typu.*“ Celkově lze konstatovat, že se autorce dařilo po celou dobu tvorby práce sledovat takto vytyčený vědeckovýzkumný problém i cíl práce.

Způsobem zpracování práci hodnotím jako **dobře propracovaný kompilát textů.** Zde však také vidím první úskalí práce, autorka čerpá z textů, které se tradičně objevují v kvalifikačních pracích. Téma je tedy uchopeno méně invenčně a zaměřuje se místy spíše jen na základní všeobecně známé poznatky.

Obsahová linie práce:

Logická struktura práce je však dobrá, autorka nejprve uvádí čtenáře do problematiky, nastiňuje hlavní problémy, které jsou v souvislosti s osamostatňováním dětí v praxi zmiňovány. Druhá kapitola práce komplexně představuje problematiku ústavní výchovy v kontextu ČR, autorka se zaměřila na popis legislativních opor, charakter zařízení, ale také

představuje problematiku dětí, které jsou v dětských domovech umístovány. Část věnovaná legislativnímu ukotvení tématu autorka vztahuje přímo k problematice osamostatnění, to oceňuji. Text některých částí práce je strohý a místy spíše informativní, ale s ohledem na téma je to pochopitelné. Třetí kapitola podrobně seznamuje s postupy, procesem a kontextem situace osamostatňování dětí. Tato část práce je přímo propojena se standardy kvality, které jsou v zařízení uplatňovány.

Výzkumné šetření

Autorka práce se ve zvoleném vědeckovýzkumném problému zaměřila na proces osamostatňování v rámci dětského domova rodinného typu. Dále se rozhodla sledovat retrospektivní hodnocení procesu osamostatňování ze strany klientů DD. Oceňuji **pečlivý výběr vzorku**, který je konzistentní a dobře cílí na zvolenou tematiku. Konstrukce výzkumných otázek však mohla být přesnější a s hlubším přesahem do tématu. Autorka práce zvolila toto spektrum výzkumných otázek:

VO 1: Jaké jsou hlavní podporované oblasti spojené s přípravou klientů dětských domovů na samostatný život?

VO 2: Jaké oblasti procesu osamostatňování byly dle bývalých klientů dětského domova dostatečně uspokojovány?

VO 3: Jaké oblasti procesu osamostatňování byly dle bývalých klientů dětského domova nedostatečně uspokojovány?

VO 4: Je v procesu osamostatňování důležitá činnost neziskových organizací? Pokud ano, v jakých oblastech? (str. 37).

Podoba položených výzkumných otázek vedla logicky k vytvoření takových kategorií, které kopírují zaměření přípravných aktivit v DD. V zásadě je však považuji za ještě přijatelné. Cenné se vzniklé kategorie nestávají svým invenčním pojmenováním, ale tím, že ukazují osobní zkušenosti dětí s přípravou na výzvy samostatného života.

Slabším místem celého výzkumného šetření je jeho čistě popisná podoba, je zřejmé, že kategorie a výpovědi skýtají mnoho zásadních podnětů, autorka se však zaměřila pouze na základní popis zjištěných zkušeností. **Celkově však poskytuje výzkumná část velmi podnětný a ucelený pohled do situace dětí opouštějících DD.**

Práce se zdroji je na dobré úrovni, autorka pracuje s relevantním počtem zdrojů, které se zaměřují přímo na zvolené téma. V práci nalézáme texty, u kterých je autorství studentky nezpochybnitelné, na druhou stranu jsou zde i texty, které byly nesporně inspirovány jinými pracemi. Shoda, kterou detekovala antiplagiátorská kontrola činí 27%, a nutno říci, že jde o poměrně velkou shodu. Při podrobnější kontrole je patrné, že je tato shoda způsobena souhrou

několika faktorů. Autorka v práci **cituje legislativní zdroje, které se tradičně objevují ve všech pracích**, které pojednávají o ústavní výchově. Dále **užívá studenty často používané slovní obraty**, které pomáhají osvětlit některá témata (popis metodologie, představení tématu apod.), v práci jsou citovány **často používané názory odborníků** a v neposlední řadě, jak jsem již uvedla, jde také o inspiraci jinou kvalifikační prací (s touto se práce shoduje v 7 %). Celkově považuji práci za ještě přijatelnou, byť propojení s jinými často citovanými zdroji přirozeně snižuje hodnocení práce.

Jazyková a formální stránka práce je na přijatelné úrovni a odpovídá požadavkům.

Práce je uceleným, přehledným textem, který sleduje zvolené téma. Výzkumné šetření má přijatelnou podobu. Práci doporučuji k obhajobě.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Z popisu první kategorie vyplývá, že všichni oslovení informandi uvádějí, že pro ně byla situace života v samostatném (tréninkovém) bytě v mnoha ohledech nová a nebyli na ni připraveni. Domníváte se, že by bylo možné tuto přípravu zlepšit, není právě setkání se skutečnou realitou hospodaření, nákupů, vaření tou nelepší školou?
2. Jaký je Váš pohled na mladé lidi vyrůstající dnes v rodinách? Vaši informandi opouštěli DD často ve věku náctiletých, jsou mladí lidé v rodinách připravováni na samostatný život tak pečlivě jako děti z DD?
3. Je dle Vás možné v prostředí DD nabídnout ucelenou podporu v oblasti hledání brigád? Jak by taková pomoc mohla vypadat? Kdy s ní začít, jak ji koncipovat?
4. V závěrečném shrnutí výzkumu a diskusi nastiňujte možnosti, jak zlepšit přípravu dětí z DD. Má dle vašeho názoru vychovatel dostatek kapacit na realizaci takových návrhů? Je možné zapojit i jiné subjekty, co by mohlo vychovatelům pomoci?

Navrhované hodnocení: A B C D E F

20. 12. 2020

Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová Ph.D.